

گوش را اکنون ز غفلت پاک کن

کامبیز نوروزی

حقوق دان

آقای پزشکبان به وزارت کشور مأموریت داده است از مسیر گفت‌وگو با نمایندگان معترضان، مطالبات بر حق آنها را بشنود تا دولت با تمام توان برای رفع مشکلات و پاسخ‌گویی مسئولانه عمل کند. برخورداری از مسکن و حیثیت و آزادی و خوراک و دارو و درمان و آموزش و تشکیل نهادهای مدنی و حزبی و اجتماعات، حق اساسی مردم است. با این وضعیت سیاسی و اقتصادی چیز زیادی از این حقوق نمانده است. وضعیت مسکن به جایی رسیده است که ساتی‌متری به فروش می‌رسد. تأمین مواد غذایی ضروری مانند لبنیات و گوشت قرمز و مرغ به قدری دشوار شده که کار به برنامه‌ریزی تحقیرآمیز برای تأمین حداقل کالری رسیده است؛ وضعیت هزینه‌های دارو و درمان بر همگان روشن است. چیزی آسان‌تر از حقوق زنان برای نقض نیست. نهادهای مدنی و سازمان‌های صنفی تحت فشارهای نظارتی کار چندانی نمی‌توانند بکنند. سانسور در قامت فیلترینگ عمومیت یافته است. حقوق بازنشستگان در نوسان است. اینها حداقل یعنی نقض پندهای مختلف اصل دوم و اصول ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷ و ۲۹ قانون اساسی. این حقوق که تماما به زندگی روزمره مردم مربوط‌اند، وقتی به چنین حد گسترده‌ای نادیده گرفته می‌شوند، نتیجه‌اش می‌شود بحران‌های استخوان‌سوز برای تأمین ابتدایی‌ترین نیازهای زندگی در قاعده هرم مازلو که آه و ناله برمی‌آورد. هیچ‌کس دوست ندارد سلامت و امنیت خود را به خطر بیندازد و در خیابان صدای اعتراض‌اش را بلند کند، مگر چاره دیگری نبیند. چرا بعد از آنکه کار به استخوان‌ها رسیده است، باید صدای مردم را از روی آسفالت خشک و سرد خیابان‌های زمستانی بشنود؟ تازه به این برسید که نماینده‌ای از دولت با نمایندگان معترضان گفت‌وگو کند؟ نمی‌دانم آن ۴۰۰ نفری که در نهاد ریاست‌جمهوری گرد آمده‌اند و خود آقای رئیس‌جمهور گفتند که برای کارهای نهاد ۴۰ نفر هم کافی است، گزارشی از آنچه کارشناسان و نهادهای صنفی در تحلیل مصائب کشور می‌نویسند، به رئیس‌جمهور می‌دهند یا نه و اگر می‌دهند، ایشان آنها را می‌خواند یا نه و اگر خوانند، اهمیتی می‌دهد یا نه. مدت‌هاست که سازمان‌های حرفه‌ای و کارشناسان زنده اقتصاد و جامعه و سیاست و حقوق از اوضاع بحران‌زده کشور و خطرات پیش‌رو می‌گویند، می‌نویسند و برای گریز از پرتگاه راه نشان می‌دهند، اما هیچ‌کس هیچ بهایی به این سخنان نمی‌دهد. مجلس و دولت چشم و گوش بر این سخنان خیرخواهانه باز نمی‌کنند. تکلیف مجلسی که با چهار درصد تشکیل شده، معلوم است. اما توقع آن بود که آقای رئیس‌جمهور به‌عنوان نماینده حاکمیت ملی ریاست‌جمهوری کند؛ با مردم سخن بگوید؛ نهادهای مدنی را در کارها مشارکت دهد؛ فقط به تکرار ملال‌آور مشکلات بسنده نکند؛ خود را در دایره بسته حلقه‌های منفعت‌جو و منفعل مدیران دولتی محصور نکند؛ برای رنج‌ها و آلام مردمی که ساده‌ترین زندگی هم برای‌شان دشوار شده است، راه‌های کنش‌پاشی بیابد، اما نشد. آن قدر تعلل و تأخیر شد تا دوباره فریادهای اعتراض برخیزد. کارشناسان و به احتمال بسیار قوی نهادهای امنیتی و اطلاعاتی همدار اعتراضات را خیلی پیش‌ازاین داده‌اند. انتظار نمی‌رفت که دولت پنهان که تحت حمایت افراطی‌ها نان در روغن بحران می‌زند، این زنگ خطر را بشنود و چه‌بسا که آنها در مقابله شدید با دولت از اعتراض‌ها نیز استقبال کنند. چرا دولت اهمیتی به هشدارها نداد؟ آقای رئیس‌جمهور! غفلت نکنید؛ مردم را ببینید و بشنوید. و پیش از استیلای ناامیدی و تمام‌شدن فرصت‌ها به آنها تکیه کنید. علل بحران‌ها و فسادهای گسترده را به مردم بگویید. با مشارکت نهادهای صنفی و کارشناسان زنده به ستیز با بحران‌ها بروید. امید از همراهی و وفای آتیه‌ای که پایه‌های جمهوری و جمهوریت را آرام‌آرام آره می‌کنند، بپزید. دولت از مردم بسیار دور است. دولتی که تسلیم را جانشین وفای کرده باشد، قادر به حل ساده‌ترین مسائل هم نیست. تکلیف آقای رئیس‌جمهور به وزارت کشور برای گفت‌وگو با نمایندگان معترضان بجا و نیکوست، اما ناچیز و ناکافی است. آقای پزشکبان صدقایتی را که خود دارد، باید به تمام معاونت‌ها و وزارتخانه‌ها تحمیل کند و دستور دهد که با نهادهای مدنی و سازمان‌های صنفی همکاری سیستماتیک، مستمر و مؤثر داشته باشند. به بحث‌ها و طرح‌های‌شان اهمیت بدهند. تردید نکنید که همه سازمان‌های صنفی که از افراد پرسابقه و خیرخواه و حرفه‌ای تشکیل می‌شوند، بسیار بهتر از برخی وزارتخانه‌ها مسائل را می‌فهمند و برای آنها راه‌حل دارند که در رأس آنها مدیرانی نشستند؛ این بیشتر به حفظ موقعیت و منافع خود می‌انديشند تا مصائب مردم‌وا‌فکر و شجاعتی که بتواند منشاگره‌گشایی باشند، محروم‌اند.

اعتراض مردم به سیاست‌های ناکارآمد اقتصادی واکنش متولیان را به دنبال داشت

پاسخ سه قوه به موج گرانی

شرق: اداره ناکارآمد اقتصاد کشور و انباشت سال‌ها مشکلات اقتصادی ناشی از آن، اعتراض مردم را در روزهای اخیر به گرانی به دنبال داشته است و حالا متولیان در واکنش به این اعتراضات دستورهایی صادر کرده‌اند که از نظر کارشناسان مشابه سیاست‌های ناکارآمد گذشته است یا به حد لازم کافی نیست. اعتراض مردم به گرانی با واکنش سه قوه مقننه، مجریه و قضائیه مواجه شد. در نخستین واکنش‌ها، کمیسیون تلفیق مجلس در اقدامی کم‌سابقه کلیات لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ را رد و دولت از لایحه بودجه خود عقب‌نشینی کرد. به جز رد کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۵ در کمیسیون تلفیق، جمعی از نمایندگان مجلس با ارسال نامه‌ای به رئیس مجلس، خواستار اصلاح بودجه ۱۴۰۵ و سیاست‌های ارزی شدند و تأکید کردند این اقدام می‌تواند تورم را مهار و معیشت مردم را بهبود

تهدیدهای ترامپ علیه تهران و حماس در حضور نخست‌وزیر اسرائیل

اتحاد استراتژیک با چاشنی تنش تاکتیکی

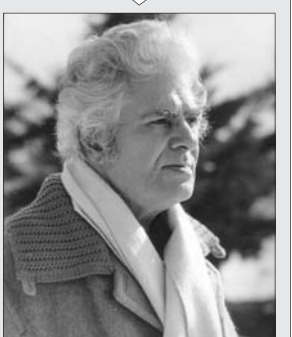
صفحه ۴

روزنامه شرق

ولادت حضرت امام محمد تقی (ع) بزرگم‌کویم

گزارشی از مراسم رونمایی کتاب «شاملو، صد پرتره»

چهره‌گشایی از شاملو

در «شرق» امروز می‌خوانید: بمباران محموله تسلیحاتی امارات برای جدایی‌طلبان یمن توسط عربستان • سخنگوی دولت از استعفای معاون سیاسی رئیس‌جمهور خبر داد

برگزیده‌ها

از یوسنی تا فلسطین؛ وقتی شهر به صحنه جنایت، حافظه و مقاومت بدل می‌شود

روایت شهرهای زخمی

از دستور گفت‌وگو تا مطالبه تصمیم‌های شجاعانه برای رهایی از فشار معیشت

معیشت؛ مطالبه‌ای که فوریت دارد

حفاری غیرمجاز در بازار تهران؛ بازی پنهان با جان مردم

از دستور گفت‌وگو تا مطالبه تصمیم‌های شجاعانه برای رهایی از فشار معیشت

معیشت؛ مطالبه‌ای که فوریت دارد

حفاری غیرمجاز در بازار تهران؛ بازی پنهان با جان مردم

از دستور گفت‌وگو تا مطالبه تصمیم‌های شجاعانه برای رهایی از فشار معیشت

معیشت؛ مطالبه‌ای که فوریت دارد

از دستور گفت‌وگو تا مطالبه تصمیم‌های شجاعانه برای رهایی از فشار معیشت

معیشت؛ مطالبه‌ای که فوریت دارد

از دستور گفت‌وگو تا مطالبه تصمیم‌های شجاعانه برای رهایی از فشار معیشت

معیشت؛ مطالبه‌ای که فوریت دارد

از دستور گفت‌وگو تا مطالبه تصمیم‌های شجاعانه برای رهایی از فشار معیشت

معیشت؛ مطالبه‌ای که فوریت دارد

از دستور گفت‌وگو تا مطالبه تصمیم‌های شجاعانه برای رهایی از فشار معیشت

معیشت؛ مطالبه‌ای که فوریت دارد

از دستور گفت‌وگو تا مطالبه تصمیم‌های شجاعانه برای رهایی از فشار معیشت

معیشت؛ مطالبه‌ای که فوریت دارد

از دستور گفت‌وگو تا مطالبه تصمیم‌های شجاعانه برای رهایی از فشار معیشت

معیشت؛ مطالبه‌ای که فوریت دارد

از دستور گفت‌وگو تا مطالبه تصمیم‌های شجاعانه برای رهایی از فشار معیشت

معیشت؛ مطالبه‌ای که فوریت دارد

از دستور گفت‌وگو تا مطالبه تصمیم‌های شجاعانه برای رهایی از فشار معیشت

معیشت؛ مطالبه‌ای که فوریت دارد

از دستور گفت‌وگو تا مطالبه تصمیم‌های شجاعانه برای رهایی از فشار معیشت

معیشت؛ مطالبه‌ای که فوریت دارد

از دستور گفت‌وگو تا مطالبه تصمیم‌های شجاعانه برای رهایی از فشار معیشت

معیشت؛ مطالبه‌ای که فوریت دارد

از دستور گفت‌وگو تا مطالبه تصمیم‌های شجاعانه برای رهایی از فشار معیشت

معیشت؛ مطالبه‌ای که فوریت دارد

از دستور گفت‌وگو تا مطالبه تصمیم‌های شجاعانه برای رهایی از فشار معیشت

معیشت؛ مطالبه‌ای که فوریت دارد

از دستور گفت‌وگو تا مطالبه تصمیم‌های شجاعانه برای رهایی از فشار معیشت

معیشت؛ مطالبه‌ای که فوریت دارد

از دستور گفت‌وگو تا مطالبه تصمیم‌های شجاعانه برای رهایی از فشار معیشت

معیشت؛ مطالبه‌ای که فوریت دارد

از دستور گفت‌وگو تا مطالبه تصمیم‌های شجاعانه برای رهایی از فشار معیشت

معیشت؛ مطالبه‌ای که فوریت دارد

این گفت‌وگو را در صفحه ۲ بخوانید. سخنرانی آقای شرق

یادداشت

سخنی در باب ضرورت تجهیز و تحرک وزارت خارجه

به مشورت و هم‌افزایی دعوت نمی‌شوند! بدیهی است که توفیق از آن وزارت خارجه و نتیجه نصیب کشور خواهد بود! در جریان جنگ تحمیل‌شده ۱۲ روزه و تروربسم دولتی و جنایت‌کارانه سردمداران ضد بشر و نسل‌کش اسرائیل، اگرچه به دلیل ضعف‌های اطلاعاتی مشخص، تعدادی از هم‌وطنان غیرنظامی و فرماندهان کشور شهید شدند ولی به اعتراف دوست و دشمن، هم‌مدافعان کشور و هم ملت ایران توانایی و بلوغ ملی خود را به رخ جهانیان کشیدند و اکنون هنگام حصول نتیجه است. سخن انتهایی: طبق تعریف، جنگ‌ها به هر دلیل یا بهانه‌ای که آغاز یا تحمیل شوند، نتیجه را آمادگی رزمی، پشتیبانی، تجهیزات و... و شجاعت رزمندگان رقم زده و می‌زند اما سربانجام، سرنوشت را مذاکره و گونه‌ای مصالحه تعیین می‌کند. کشورهایی که در این عرصه با آمادگی پروتان و قدرت حاضر می‌شوند، در پیروزی بیشترین منافع ممکن را تحصیل و در شکست کمترین آسیب را تحمل می‌کنند و برعکس در فقدان چنان قوتی، در پیروزی بسیاری از فرصت‌ها تلف شده و در شکست باید به بیشترین آسیب‌ها تن در دهند. مثال‌های مؤید در ایران و جهان فراوان است. داعیه آن است که این تکاپوی کم‌جان و... پیش‌رو، متناسب با آن رزم و آن بلوغ جانانه نیست. دستگاه دیپلماسی کشور برای گرفتن بیشترین منافع ممکن و برای بقای باعزت ایران و جمهوری اسلامی با حمایت و پشتیبانی مردم و حکومت و دولت باید به لحاظ منابع انسانی متخصص و... و نیز اندیشه‌های نو و اراده‌ای دیگر اصلاح و تجهیز شود و حصول به این هدف بزرگ در اولین و سریع‌ترین زمان ممکن نیازمند سازمان‌دهی مجدد و شکل‌گیری اراده و تجربه‌ای دیگر است. در آخر، به قول ابوسعید ابوالخیر: خدا پدر و مادر آن کس را بیامرزد که از اتجایی که هست، یک، دو، سه گامی پا فراتر نهد.

دولت در اذهان، علاوه بی‌اعتمادی به کفایت مذاکره‌کنندگان کشور، اذعان به فقدان اندیشگی-توانایی، آمادگی نهاد دیپلماسی کشور و نشانه گرفتار شدن به یک تاکتیک است. فرایندی فعالی که در صحنه عمل، درواقع کورکردن امکان «شکار فرصت‌هاست». فارغ از نتیجه، جنگ‌ها اصولا خانمان‌سوزند و بیم مردم درباره تخریب‌های جانی و مالی خود وکشور کاملاً محترم. پس دولت و حاکمیت و به‌ویژه وزارت خارجه باید صمیمانه ملت ایران را درباره حسن انجام وظایف خود اقناع کند و نشان دهد تا چه میزان و چرا و چگونه در این مأموریت توفیق داشته یا نداشته است.

سخنان پرآکنده و مصاحبه‌های کلیشهای تکراری و شعاری مهمل و ناپرداخته، سفرهای مکرر خارجی (و به‌تازگی داخلی!) بدون تدارک و تمهیدات ضروری (ازآن‌رو که اکثر معنادار و تعیین‌کننده‌ای از آن دیده و لمس نمی‌شود) در برابر تحرک فوق‌العاده و تهدیدات مکرر اسرائیل و لابی قدرتمند صهیونیسم هیچ نبوده و نیست، جز زین و اتلاف فرصت‌ها و... . برپشش آن است که در این امر خطیر چرا افراذ با تجربه حقوقی، سیاسی و... رسانه‌ای وطن‌خواه توانا در داخل و خارج

یادداشت

فساد و بن‌بست اصلاحات اقتصادی

کاهش قدرت خرید، کاهش اعتماد عمومی و مشارکت مردمی می‌شود. این چرخه شوم تنها زمانی شکسته می‌شود که ساختار نهادی تغییر کند، نه صرفاً با تنظیم مجدد سیاست‌های اقتصادی. بسیاری از مردم، نتیجه فساد را در کوچکی سفره و فشار روزمره زندگی احساس می‌کنند. دارویی که باید با قیمت مناسب در دسترس باشد، به دلیل رانت واردات با چند برابر قیمت عرضه می‌شود. مسکنی که باید با درآمد کارگری قابل خرید باشد، به کالایی سرمایه‌ای و دست‌یافتنی تبدیل شده است. ارز ترجیحی که باید به تولید ملی برسد، در حلقه‌های محدود توزیع می‌شود. این تجربه‌های ملموس، فساد را از سطح تحلیل‌های کلال به سطح زندگی روزمره مردم منتقل کرده است.

تجربه سه دهه اخیر نشان داده است که اصلاحات اقتصادی در ایران در قالب آزادسازی‌ها (اعم از خصوصی‌سازی، حذف یارانه‌ها، آزادسازی ارزی و...) به دلیل فقدان اصلاحات نهادی، نته‌تها شکست خورده‌اند، بلکه به مجرایی برای رانت‌جویی جدید تبدیل شده‌اند. در چنین زمینه‌ای، آزادسازی‌ها در نهایت در مسیر منافع گروه‌های ذی‌نفع خاص قرار می‌گیرد، بنابراین اولویت نخست اصلاحات، اقتصاد و آزادسازی‌های صورتی نیست، بلکه اصلاح حکمرانی است.

همکار گرامی جناب آقای احسان احمدی مصیبت وارده را تسلیت می‌گوییم. از خداوند متعال برای آن مرحوم علو درجات و برای بازماندگان صبر و اجر آرزومندیم. **روزنامه شرق**

یادداشت

تا همین جا توانستم ...

علی عسکری

مفهوم «گریزه» را گاه آن چنان آشنا و همراه و مانوس می‌پنداریم که شاید یادمان می‌رود که بازاندیشیدن در زرفای آن شرطی لازم در مسیر رشد و حتی برون‌رفت از بحران‌های فردی یا اجتماعی است. بیراه نخواهد بود اگر بخواهیم در نظری دوباره و گام آغازین، منبایش را در گنج بازمانده از دهخدای بزرگ بیابیم که نهاد و خوی و طبیعت ذاتی و نیروی درونی و فطری توصیف شده است، آن‌گونه که بدون آموزش و تجربه، انسان یا حیوان را به انجام کاری وامی‌دارد. میل به بقا، رفع گرسنگی، تولیدمثل، گریز از خطر و تمام فرمان‌هایی که از بخش آمیگدال مغز آدمی در تحلیل احساس‌ها و محرک‌ها صادر می‌شود، همگی غیراکتسابی بوده و غریزی قلمداد می‌شوند. انسان از بدو تولد یا حتی نخستین لحظه آغاز حیات جنینی خود در مواجهه با نیازهایی ذاتی و غیراکتسابی بوده که در تعریف غریزه می‌شناسیم‌شان و تا دم واپسین که حیاتش بر زمین به انتها می‌رسد، همراه و همزاد جدایی‌ناپذیرش می‌ماند و البته نیازهایی فراتر از طبع و سرشت درونی هم آرام‌آرام در طول مسیر رشد انسانی بر او افزوده می‌شود. در قرن بیستم روان‌شناسی به نام «آبراهام هارولد مزلو» سلسله مراتب نیازهای انسانی را در نظریه‌ای با همین عنوان طرح کرد که در شکلی هرمی از نیازهای ابتدایی و غریزی در پایین‌ترین طبقه تا نیازهای پیچیده‌تر در بالاترین طبقه را در بر می‌گرفت که شامل نیازهای فیزیولوژیک یا جسمانی، امنیتی، عاطفی، اجتماعی و خودشکوفایی می‌شد.

همکار گرامی جناب آقای سروش فرهادیان مصیبت درگذشت پدر گرامی‌تان را تسلیت می‌گوییم. از خداوند متعال برای آن مرحوم علو درجات و برای بازماندگان صبر و اجر آرزومندیم. **روزنامه شرق**

همکار گرامی جناب آقای احسان احمدی مصیبت وارده را تسلیت می‌گوییم.

از خداوند متعال برای آن مرحوم علو درجات و برای بازماندگان صبر و اجر آرزومندیم. **روزنامه شرق**